

Dabas aizsardzības
pārvalde

Latvijas Nacionālā
botāniskā dārza
PUBLISKAIS
GADA
PĀRSKATS
par 2025. gadu

Salaspils
2026

Saīsinājumi un termini	3
1. Pamatinformācija	4
2. Finanšu resursi un darbības rezultāti	5
3. Personāls	8
3.1. Amata vietu skaits un faktiskais vidējais darbinieku skaits	8
3.3. Personāla mainība	8
3.4. Personāla vidējais sadalījums pa vecuma un dzimuma grupām	9
4. Komunikācija ar sabiedrību	10
4.1. Pasākumi sabiedrības informēšanai un izglītošanai	10
4.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti un to rezultāti	15
4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	15
5. 2026. gadā plānotie pasākumi	16

DAP	Dabas aizsardzības pārvalde
EK	Eiropas Komisija
ex situ	Bioloģiskās daudzveidības komponentu saglabāšana ārpus to dabiskās dzīvotnes
ĪADT	Īpaši aizsargājama dabas teritorija
LIFE	Eiropas Komisijas finanšu instrumenta Vides un klimata pasākumu programma
LNBD	Latvijas Nacionālais botāniskais dārzs
LR	Latvijas Republika
MK	Ministru kabinets
PVN	Pievienotās vērtības nodokis
STEM	No angļu valodas: <i>Science, Technology, Engineering, and Mathematics</i> – ‘zinātne, tehnoloģija, inženierija, matemātika’.
VARAM	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija

1. Pamatinformācija

LNBD juridiskais statuss

LNBD ir valsts tiešās pārvaldes iestāde, kas 2025. gadā atradās VARAM padotībā. LNBD darbību nosaka LR normatīvie akti dabas aizsardzības, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas, zinātniskās darbības un vides izglītības jomā.

LNBD īsteno valsts politiku augu valsts bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, nodrošinot dzīvo un fiksēto augu kolekciju jeb *ex situ* uzturēšanu un attīstību, Latvijas augu ģenētisko resursu saglabāšanu, ĪADT apsaimniekošanu, kā arī veicot zinātnisko un izglītojošo darbību botānikas un ar to saistīto nozaru jomā.

LNBD galvenās funkcijas ietver:

- 🌸 augu kolekciju un ekspozīciju uzturēšanu zinātniskiem pētījumiem, vides izglītībai un sabiedrības informēšanai;
- 🌸 Latvijas savvaļas un kultūraugu ģenētisko resursu saglabāšanu *ex situ*, t. sk. audu kultūrās;
- 🌸 vides izglītības pasākumu nodrošināšanu, tostarp vides izglītības centra "Botania" darbības koordinēšanu;
- 🌸 starptautisko sadarbību bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un zinātnes jomā;
- 🌸 ĪADT "Latvijas Nacionālais botāniskais dārzs" administrēšanu un apsaimniekošanu.

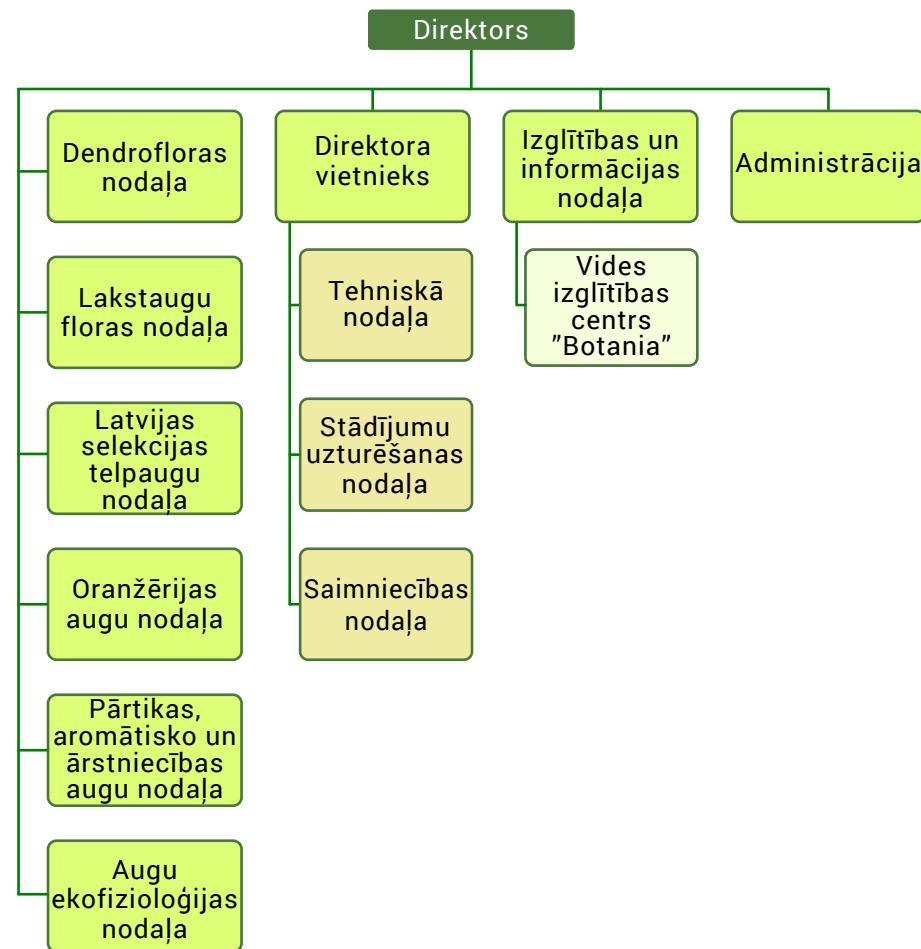
2025. gadā LNBD darbība tika īstenota atbilstoši LNBD attīstības stratēģijai 2017.-2027. gadam¹, koncentrējoties uz kolekciju saglabāšanu un attīstību, vides izglītības kapacitātes stiprināšanu, sabiedrības pieejamības nodrošināšanu un institucionālās nepārtrauktības saglabāšanu pārejas periodā.

¹ [Valsts zinātniskā institūta, atvasinātās publiskās personas "Nacionālais botāniskais dārzs" attīstības stratēģija \(2017.-2027. gads\)](#)

LNBD struktūra

LNBD struktūru veido direktors un tam pakļautās struktūrvienības.

LNBD nav padotībā esošu iestāžu.

1. attēls. LNBD struktūra 2025. gadā

2. Finanšu resursi un darbības rezultāti

LNBD pamatdarbības nodrošināšanai 2025. gadā tika piešķirti valsts budžeta līdzekļi vides aizsardzības politikas budžeta programmās, kā arī izmantoti iestādes ieņēmumi no maksas pakalpojumiem, gadatirgiem, apmeklētāju pakalpojumiem, izglītības aktivitātēm un citiem ar iestādes darbību saistītiem maksas pakalpojumiem.

Piešķirtais finansējums tika izmantots iestādes pamatfunkciju īstenošanai, tostarp dzīvo un fiksēto augu kolekciju uzturēšanai, teritorijas un infrastruktūras apsaimniekošanai, vides izglītības pasākumu nodrošināšanai, zinātniskās darbības veikšanai, kā arī

administratīvo funkciju nodrošināšanai.

Valsts budžeta līdzekļu izlietojums tika veikts atbilstoši normatīvajiem aktiem noteiktajai kārtībai, nodrošinot piešķirtā finansējuma mērķtiecīgu un efektīvu izmantošanu.

LNBD darbība 2025. gadā tika finansēta no valsts budžeta vides aizsardzības politikas programmām, kas paredzētas bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, ĪADT apsaimniekošanai un vides izglītības nodrošināšanai.

1. tabula. Informācija par 2025. gada valsts budžeta finansējumu un tā izlietojumu

Finansiālie rādītāji	2024. gadā faktiskā izpilde	2025. gadā likumā apstiprinātais	2025. gadā faktiskā izpilde
1. Finanšu izdevumu segšanai (kopā)	2 381 331	2 231 333	2 231 333
1.1. dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 902 098	1 799 367	1 799 367
1.2. maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	479 233	430 649	430 649
1.3. ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4. ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2. Izdevumi (kopā)	2 646 708	2 231 333	2 231 333
2.1. uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 646 708	1 980 239	1 980 239
2.1.1. kārtējie izdevumi	2 646 708	1 980 239	1 980 239
2.1.2. procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3. subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4. kārtējie maksājumi EK budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5. uzturēšanas izdevumu transferti	206 635	0	0
2.2. izdevumi kapitālieguldījumiem	0	251 094	251 094

2025. gadā LNBD nodrošināja savas pamatfunkcijas atbilstoši noteiktajiem mērķiem – Latvijas un pasaules augu valsts bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu *ex situ*, zinātnisko darbību un sabiedrības izglītošanu vides jautājumos. Iestādes darbības rezultāti pārskata gadā kopumā vērtējami kā pozitīvi, vairāki plānotie rādītāji tika sasniegti vai pārsniegti.

Pārskata gadā LNBD uzturēja 13 515 *ex situ* taksonus un 21 089 genofonda vienības, nodrošinot kolekciju saglabāšanu, dokumentēšanu un pieejamību gan zinātniskajai izpētei, gan sabiedrības izglītošanai. Uzturēto un ierīkoto ekspozīciju skaits sasniedza 17, tostarp tika turpināta vides izglītības centra “Botania” ekspozīcijas attīstīšana. Herbārija krājums tika papildināts līdz 55 000 paraugiem, kas pārsniedz sākotnēji plānoto apjomu.

Starptautiskās sadarbības ietvaros LNBD aktīvi piedalījās sēkļapmaiņas sistēmā – pārskata gadā nosūtīti 1 150 augu pavairojamā materiāla paraugi, savukārt saņemti 475 paraugi, kas parāda partneru aktuālo pieprasījumu.

Sabiedrības informēšanas un izglītošanas jomā sasniegti būtiski rezultāti. Kopumā īstenoti 333 izglītojoši un informatīvi pasākumi, tostarp ekskursijas gida pavadībā, mācību nodarbības skolēniem, tematiskas izstādes un citi pasākumi dažādām mērķauditorijām. LNBD ekspozīcijas un kolekcijas pārskata gadā apmeklēja vairāk nekā 74 000 apmeklētāju, kas pārsniedz plānoto rādītāju un apliecina iestādes nozīmīgo lomu dabas izglītībā un rekreācijā.

Zinātniskajā darbībā LNBD nodrošināja pētījumus botānikas, augu fizioloģijas un dārzkopības jomā, tostarp sagatavojot un publicējot zinātniskus rakstus un piedaloties starptautiskās konferencēs. Pētījumu rezultāti tika izmantoti kolekciju saglabāšanas un attīstības plānošanā, kā arī sabiedrības informēšanas darbā.

Kopumā LNBD darbības rezultāti 2025. gadā apliecina iestādes spēju efektīvi pildīt tai uzticētos uzdevumus, vienlaikus stiprinot tās lomu gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un vides izglītības jomā.

Būtiskākie pakalpojumi, uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā

Pārskata periodā tika izvērtēti LNBD publisko maksas pakalpojumu piemērošanas nosacījumi un atbilstība normatīvo aktu prasībām. Kontrolē tika konstatēts, ka cenrāža sadaļā “Vides izglītības pakalpojumi” atsevišķiem pakalpojumiem nepamatoti tika piemērots PVN, lai gan saskaņā ar PVN likumu tiem ir piemērojams atbrīvojums no PVN.

Ņemot vērā MK 2025. gada 11. novembra rīkojumu Nr. 740 “Par Latvijas Nacionālā botāniskā dārza pievienošanu Dabas aizsardzības pārvaldei” no 2026. gada 1. janvāra, iestāde nodrošināja spēkā esošā publisko maksas pakalpojumu cenrāža piemērošanu līdz jauna normatīvā akta apstiprināšanai, vienlaikus precizējot PVN piemērošanas kārtību atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Konstatēto neatbilstību novēršanai tika veikti šādi pasākumi:

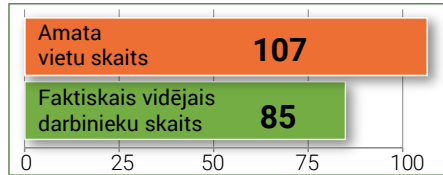
- 🌸 izvērtēta cenrādī noteikto pakalpojumu atbilstība PVN likuma prasībām;
- 🌸 nodrošināta korekta PVN atbrīvojuma piemērošana vides izglītības pakalpojumiem;
- 🌸 uzsākts darbs pie publisko maksas pakalpojumu cenrāža aktualizēšanas un saskaņošanas ar DAP darbības organizāciju;
- 🌸 stiprināta iekšējās kontroles un normatīvo aktu uzraudzības sistēma, lai novērstu līdzīgu neatbilstību risku nākotnē.

Veiktie pasākumi sekmē normatīvo aktu prasībām atbilstošu finanšu un maksas pakalpojumu pārvaldību, kā arī vienotas pārvaldības pieejas ieviešanu pēc reorganizācijas procesa pabeigšanas.

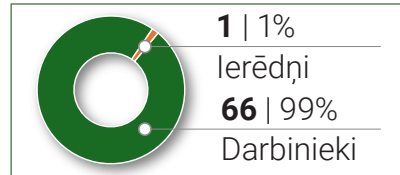
3. Personāls

3.1. Amata vietu skaits un faktiskais vidējais darbinieku skaits

2. attēls. Amata vietas un faktiskais vidējais darbinieku skaits 2025. gada 31. decembrī

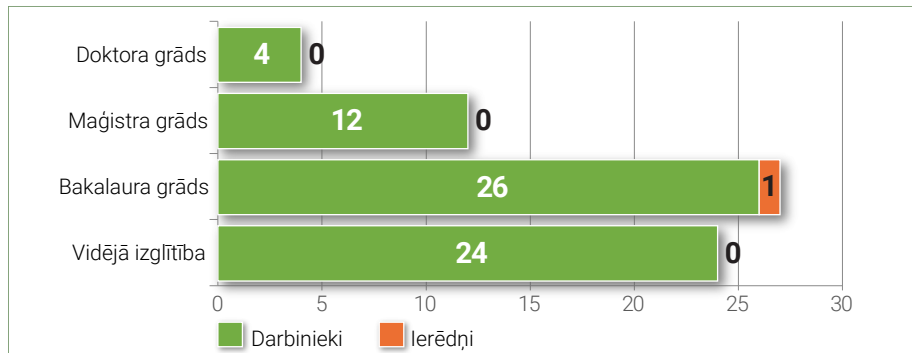

3. attēls. LNBD nodarbināto un ierēdņu skaits 2025. gada 31. decembrī

3.2. Personāla izglītība

64% LNBD darbinieku ieguvuši augstāko izglītību. Visplašāk pārstāvētā izglītība ir LNBD darbības nozarei atbilstošā jomā – bakalaura vai maģistra grāds bioloģijā, mežsaimniecībā un agronomijā. Ievērojama daļa darbinieku ieguvuši izglītību ekonomikā, uzņēmējdarbībā un tehniskajās zinātnēs. Doktora grāds ir 6% jeb 4 darbiniekiem.

Personāla struktūru veido zinātniskie darbinieki, kolekciju speciālisti, tehniskais un administratīvais personāls.

4. attēls. LNBD personāla izglītība 2025. gadā

3.3. Personāla mainība

Kopumā 2025. gadā 19 nodarbinātie iecelti valsts civildienesta ierēdņa amatā vai pieņemti darbā. Personāla politikas galvenie izaicinājumi pārskata periodā bija saistīti ar kvalificētu speciālistu piesaisti un paaudžu nomaiņu.

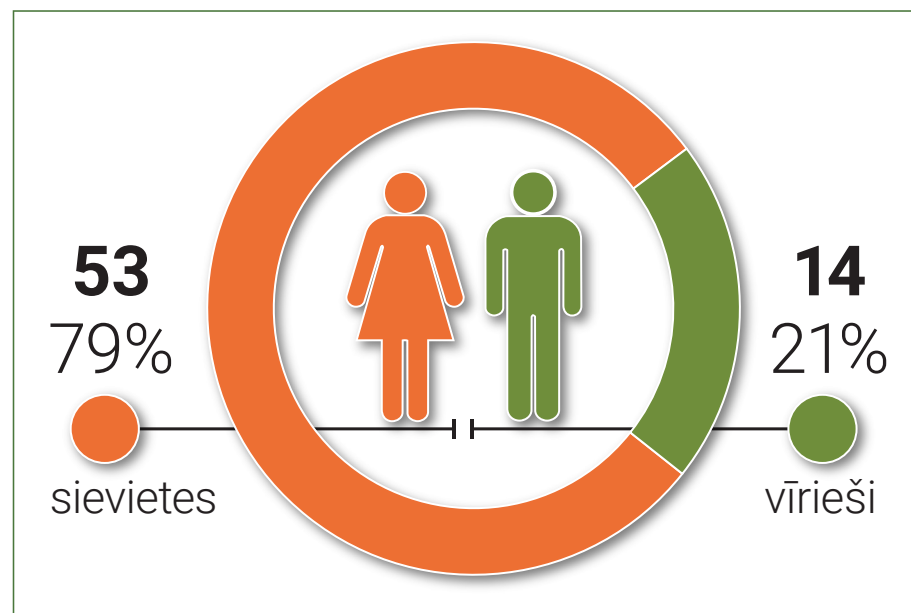
Vienlaikus 2025. gadā tika pārtrauktas valsts civildienesta vai darba tiesiskās attiecības ar visiem LNBD nodarbinātajiem, ņemot vērā institucionālās izmaiņas valsts pārvaldē.

Lai pilnveidotu valsts pārvaldes institucionālās sistēmas un nodrošinātu to darbības efektivitāti, optimizāciju un birokrātijas mazināšanu, saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 15. panta ceturtās daļas 1. punktu un MK 2025. gada 11. novembra rīkojumu Nr. 740 "Par Latvijas Nacionālā botāniskā dārza pievienošanu Dabas aizsardzības pārvaldei" ar 2026. gada 1. janvāri tiek likvidēts VARAM padotībā esošais LNBD, pievienojot to DAP kā reģionālo administrāciju.

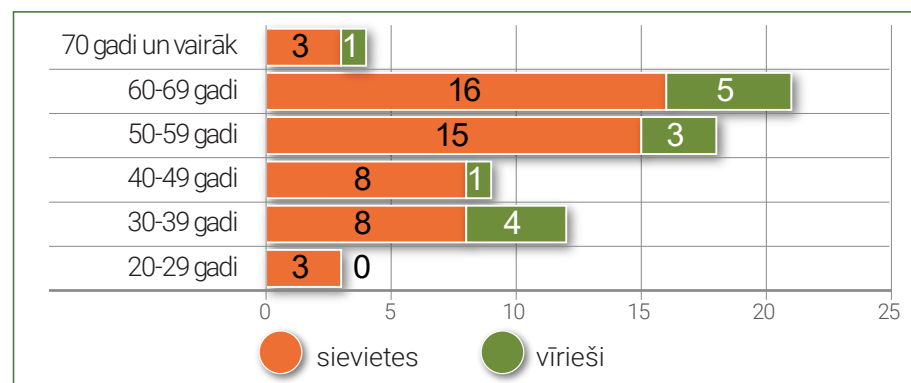

3.4. Personāla vidējais sadalījums pa vecuma un dzimuma grupām

2025. gada 31. decembrī darbinieku sadalījums pēc vecuma grupām un dzimuma liecina, ka iestādē dominē sievietes visās vecuma grupās. Lielākā daļa strādājošo bija vecuma grupā no 60 līdz 69 gadiem (21 darbinieks). Salīdzinoši daudz darbinieku (18) bija arī vecumā no 50 līdz 59 gadiem. Vecuma grupā no 40 līdz 49 gadiem strādāja 9 darbinieki, no 30 līdz 39 gadiem – 12, bet no 20 līdz 29 gadiem – 3 darbinieki. Savukārt vecumā virs 70 gadiem bija nodarbināti 4 speciālisti. Kopumā personāla struktūra liecina par pieredzējušu darbinieku pārsvaru, jo lielākā daļa kolektīva ir vecāki par 50 gadiem. 2025. gada 31. decembrī LNBD kopumā strādāja 67 darbinieki – 53 sievietes (79%) un 14 vīrieši (21%).

5. attēls. LNBD personāla sadalījums pēc dzimuma 2025. gadā

6. attēls. LNBD darbinieku sadalījums pēc vecuma grupām 2025. gadā

4. Komunikācija ar sabiedrību

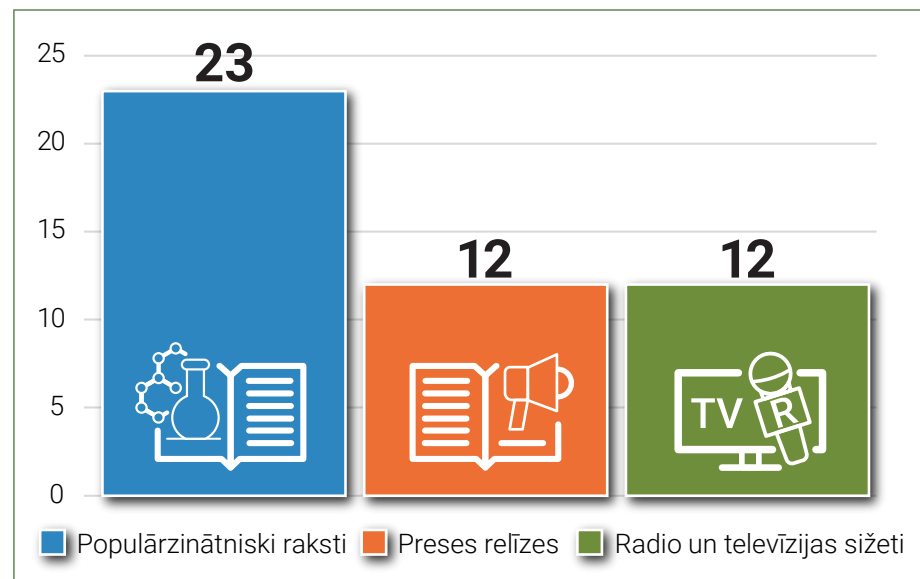
Sabiedrības informēšana un izglītošana botānikas un ar to saistīto nozaru jomā ir viena no LNBD pamatfunkcijām. Tā ietver mērķtiecīgu un daudzveidīgu komunikāciju par iestādes darbību, unikālajām augu kolekcijām un to nozīmi dabas daudzveidības saglabāšanā un apdraudēto augu sugu aizsardzībā gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā.

Līdztekus LNBD atpazīstamības veicināšanai un publicitātei būtiska nozīme ir vides izglītības centra "Botania" darbības nodrošināšana, esošā dabas izglītības piedāvājuma uzturēšana un attīstīšana, kā arī jaunu izglītojošu aktivitāšu un norišu veidošana dažādām sabiedrības mērķauditorijām.

4.1. Pasākumi sabiedrības informēšanai un izglītošanai

Informācija medijiem un publicitātes nodrošināšana LNBD informatīvajos kanālos

Pārskata periodā sagatavota un medijiem izsūtīta informācija par aktualitātēm LNBD, tostarp jaunumiem augu kolekcijās, izglītības programmu piedāvājumā un vides izglītības centra "Botania" īstenotajām dabas izglītības aktivitātēm.

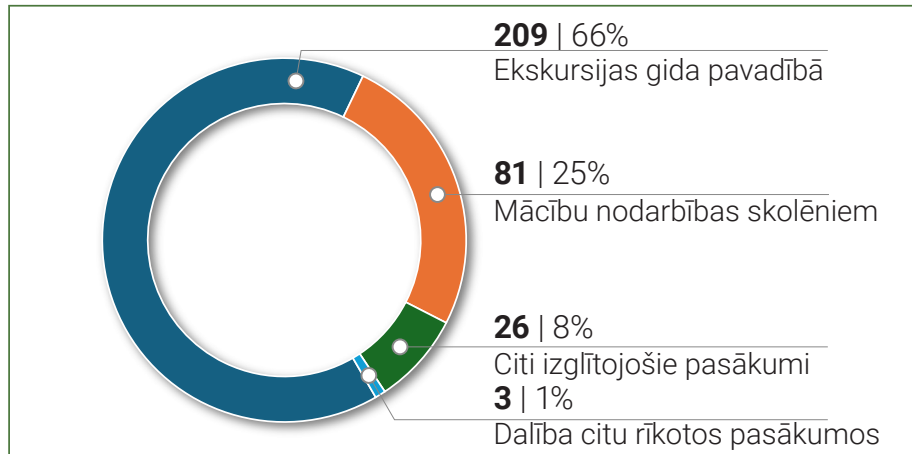

7. attēls. Medijiem 2025. gadā sniegtā informācija

Viens no nozīmīgākajiem LNBD komunikācijas kanāliem ar mērķauditorijām ir tīmekļvietne nbd.gov.lv un www.botania.lv, kuru satura regulāra aktualizēšana noritēja visa pārskata perioda laikā. Tāpat LNBD uzturēja un administrēja piecus sociālo mediju kontus: divus *Facebook* un divus *Instagram* kontus (LNBD un vides izglītības centra "Botania"), kā arī *Youtube* kanālu. Pārskata periodā LNBD *Facebook* konta sekotāju skaits pieauga par 8%, salīdzinot ar 2024. gada nogali, sasniedzot kopumā 13 922 sekotājus. Visaugstāko lietotāju piesaisti un sasniegumu nodrošināja ieraksti par kolekcijās ziedošajiem augiem, tostarp sniegpārliņkoka, vaniļas, peoniju un citu augu ziedēšanu un augļu veidošanos, kā arī dabas izglītības pasākumiem vides izglītības centrā "Botania".

Pasākumi dabas izglītības jomā

LNBD īsteno daudzveidīgus pasākumus dabas izglītības jomā, apvienojot dažādas neformālās izziņas norises. Dabas izglītības piedāvājums ietver tematiskas ekskursijas, mācību nodarbības, pašvadītās pieredzes takas, izglītojošus pasākumus un izstādes par botāniku, augiem un ar dabu saistītām tēmām.

8. attēls. Informatīvi semināri, lekcijas un izglītojoši pasākumi 2025. gadā

Ekskursijas dažādām mērķauditorijām

- Ekskursiju piedāvājums LNBD nodrošina iespēju dažādu auditoriju apmeklētājiem iepazīt vietējo un eksotisko augu daudzveidību. Izglītības speciālisti ekskursijās sniedz daudzpusīgu informāciju par jaunumiem augu kolekcijās, dārza vēsturi un attīstību, pievērš uzmanību sezonālajiem procesiem, kā arī izceļ unikālas augu sugas un varietātes.
- Īstenojot jauno izglītojošo pasākumu ciklu "Daba dārzā", izstrādātas sešas tematiskās ekskursijas par dažādām augu grupām un to lomu dabas daudzveidības saglabāšanā, kā arī cilvēka dzīvē.
- Pārskata periodā kopumā īstenotas 209 ekskursijas pēc dažādu mērķauditoriju pieprasījuma, tajās iesaistot 4 180 dalībnieku. Ekskursijās piedalījās ģimenes, skolēnu, senioru, pieaugušo un tūristu grupas. Skolēnu auditorijai ekskursijas iekļautas kultūrizglītības programmas "Latvijas skolas soma" piedāvājumā.

Izglītības programma skolām

- Nozīmīgu LNBD apmeklētāju mērķauditoriju veido izglītības iestāžu audzēkņi – pirmsskolas, sākumskolas, pamatskolas un vidusskolas skolēni. Izglītības programma skolām piedāvā strukturētu un vecumposmiem atbilstošu mācību nodarbību klāstu dārza āra ekspozīcijās, oranžērijā un vides izglītības centrā "Botania".
- Pārskata periodā novadīta 81 mācību nodarbība, iesaistot 1 783 skolēnus.
- Izglītības programma skolām ietver 12 nodarbību tēmas dažādiem vecumu posmiem. Visas nodarbības skolēniem iekļautas Eiropas Sociālā fonda Plus projekta Nr.4.2.2.1/1/25/I/001 "STEM un pilsoniskās līdzdalības norises plašākai izglītības pieredzei un karjeras izvēlei" norišu piedāvājumā. Tajās integrētas labās prakses kompetenču pieejas un neformālās izglītības metodes priekšmetu "Bioloģija" un "Dabaszinības" apgūvē.

Pašvadīto norišu piedāvājuma uzturēšana un attīstīšana

- LNBD nodrošina un attīsta daudzveidīgu pašvadīto izziņas norišu piedāvājumu, veicinot apmeklētāju patstāvīgu un iekļaujošu dārza ekspozīciju iepazīšanu.
- Pašvadīto nodarbību programma "Izzini pats" ietver trīs tematiskās norises, kas piemērotas gan skolēnu grupām, gan ģimenēm ar bērniem. Izmantojot tematiem sagatavotos informatīvos materiālus, darba lapas un maršrutus, ikviens dalībnieks dārzu iepazīst patstāvīgi sev ērtā laikā un tempā. Kartes, apraksti un tematiskie uzdevumi palīdz interesantā un izzinošā veidā iepazīt dārza kolekcijas un ekspozīcijas. Šo piedāvājumu aktīvi izmanto pavasara un rudens sezonās, kad ekskursiju un nodarbību vadītāju noslodze ir augsta.

🌸 Audiogida programma "Klausies un izzini!" sniedz iespēju apmeklētājiem patstāvīgi doties pastaigā pa piecām LNBD takām – četrām āra ekspozīcijā un vienai oranžerijā, iepazīstot 100 augu stāstus. Audiogids ir paredzēts individuālajam apmeklētājam un veidots kā pastaigas pavadonis viedtālrunī, rosinot ieraudzīt neparasto arī šķietami ikdienišķos augos. Digitālo saturu papildina norāžu sistēma dabā, un tas nodrošina vienotu piecu pastaigu taku maršrutus piecās valodās. Audiogids ir lielisks papildinājums dažādos LNBD rīkotajos pasākumos, turklāt tas palīdz efektīvāk plānot darbinieku resursus.

🌸 3D paplašinātās realitātes taka "Botania iet dārzā!" piedāvā inovatīvu LNBD izzināšanas pieredzi. Apmeklētāji aicināti atrast augu ekspozīcijās 20 punktus, kuros paslēpti augu un kukaiņu virtuāli 3D modeļi, un uzzināt interesantus faktus par tiem. Programmu papildina pārskata periodā izstrādātā darba lapa un testi, kas rosina pašiem meklēt informāciju un palīdz padziļināt izpratni.

🌸 Attīstot pašvadīto norišu pieejamību un paplašinot mērķauditoriju tvērumu, pārskata periodā pabeigta jaunas 3D taktilās takas izstrāde apmeklētājiem ar redzes traucējumiem sadarbībā ar Rīgas plānošanas reģiona projektu "Dārza pārles ikvienam". Takā ir 11 stāsti par LNBD skujkokiem. Katrs stends aprīkots ar taustāmiem elementiem – attiecīgā koka čiekura un vainaga attēlojumu, nodrošinot iespēju ar taustes palīdzību veidot priekšstatu par koku formu un izskatu. Papildu skujkoku maršrutam izveidoti arī taktilie stendi ar LNBD teritorijas plānojumu, kas sniedz apmeklētājiem ar redzes traucējumiem iespēju iepazīt dārza teritoriju un ekspozīciju izvietojumu.

Izglītojoši pasākumi un izstādes

- Pārskata periodā LNBD āra ekspozīcijās, oranžērijā un vides izglītības centrā "Botania" īstenoti 26 izglītojoši pasākumi, tostarp tematiskas izstādes par augu kolekciju, dabas un bioloģiskās daudzveidības tematiem.
- Papildus izglītojošām norisēm piecos tradicionālajos stādu gadatirgos, izveidota jauna izglītības programma ģimenēm – pasākumu cikls "Daba dārzā". Ciklā pārskata periodā īstenoti deviņi dabai draudzīgas attieksmes veidošanas pasākumi, akcentējot LNBD augu kolekciju un dabas daudzveidības saglabāšanas nozīmīgumu.

- Oranžērijā un vides izglītības centra "Botania" telpās izveidotas un eksponētas 10 mainīgās izstādes, kas veicina augu kolekciju un dabas procesu interaktīvu izziņāšanu, kā arī izpratni par atbildīgu attieksmi pret dabas vērtībām. Sadarbībā ar partneriem izvietotas vairākas ceļojošās izstādes, tostarp Latvijas Universitātes LIFE PeatCarbon starptautiskā fotoizstāde "Purvi un klimats. Atjaunošanas stāsti", Latvijas Mikologu biedrības izstāde "Sēnes un sēņošana apdziedāšanās un nerātņajās dziesmās", projekta LIFE FOR SPECIES ceļojošā fotoizstāde "Zaļie dārgumi", radio NABA ceļojošā foto izstāde "Šķirol".

- Pārskata periodā pirmo reizi organizēts fotokonkurss "Rožu ciemiņi dārzā un dabā", aicinot apmeklētājus iepazīt dabu sev līdzās un veicināt tās daudzveidības saglabāšanu dzīvesvietas apkārtnē.

- Vides izglītības centrā "Botania" sadarbībā ar uzņēmumu "Latvijas Finieris" izveidota stacionāra izstāde "No bērza sēklas līdz betulīnam", kas saistoši papildina centra ekspozīcijas dabas stāstus par augiem. Izstādes saturs izceļ bērza inovatīvās izmantošanas iespējas, sasaistot botāniku ar ilgtspējīgu dabas resursu izmantošanu.

Vides izglītības centrs “Botania”

🌱 Lai veicinātu sabiedrības interesi par augiem un dabas izpratni, kopš 2024. gada 1. februāra LNBD nodrošina vides izglītības un informācijas centra “Botania” infrastruktūras uzturēšanu un pieejamību apmeklētājiem. Centrs kalpo kā nozīmīga platforma dabas izglītības īstenošanai dažādām mērķauditorijām. Pārskata periodā centru apmeklējuši un izzinošās norisēs piedalījušies 26 662 apmeklētāji.

🌱 Īpašu uzmanību “Botania” pievērš ģimenēm ar bērniem, piedāvājot aktīvu, izzinošu un iesaistošu ekspozīcijas iepazīšanas veidu. Šim nolūkam izveidotas četru veidu “Botania” pētnieku somas, kas ietver uzdevumus katras ekspozīcijas daļas (sakņu, stumbru, lapu, ziedu, augļu un sēklu) izpētei. Uzdevumu saturs veidots tā, lai bērni varētu pielietot dažādas prasmes: meklētu atbildes, risinātu puzzles, trenētu vērgumu, veiktu radošus uzdevumus, kustību aktivitātes un praktiskus pētījumus, kā arī salīdzinātu un analizētu iegūto informāciju. Papildu iesaistei paredzēti uzdevumi arī pieaugušajiem, tostarp atslēgas koda meklēšana, lai atvērtu balvu lādītes. Pētnieku somas paredzētas ģimenēm ar bērniem no 3 līdz 12 gadiem un diferencētas pa vecuma posmiem. Šis piedāvājums guvis pozitīvu novērtējumu no vecākiem un vecvecākiem, jo padara centra apmeklējumu mērķtiecīgāku un strukturētāku. Tematiskā pieeja ļauj vienas vizītes laikā padziļināti iepazīt izvēlēto ekspozīcijas daļu, vienlaikus mazinot informācijas pārslodzi un apmeklētāju uztveres nogurumu.

Dalība izglītojošos pasākumos ārpus LNBD

- Dalība izglītojošos pasākumos ārpus LNBD kalpo kā nozīmīgs formāts iestādes atpazīstamības veicināšanai un dabas izglītības mērķauditorijas paplašināšanai. Tai ir būtiska nozīme arī LNBD kompetences un pieredzes nodošanā dažādām sabiedrības grupām reģionālā un nacionālā līmenī.
- Pārskata periodā LNBD dabas izglītības speciālisti ar izzinošām un interaktīvām aktivitātēm piedalījās trijos publiskos pasākumos: starpkultūru pasākumā "Ozoli dižojas" Turaidas muzejrezervātā Siguldā, Latvijas Dabas fonda organizētajā trešajā Pļavas festivālā Dreiliņkalna parkā Rīgā, tradicionālajā pasākumā "Meža zinības Zilajos kalnos" dabas parkā "Ogres Zilie kalni".
- Dalība publiskos pasākumos sekmēja sabiedrības izpratni par augu daudzveidību, ilgtspējīgu dabas resursu izmantošanu, kā arī LNBD lomu dabas izglītības un vides apziņas veidošanā.

4.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti un to rezultāti

Lai izzinātu sabiedrības apmierinātības līmeni ar LNBD darbību, apmeklētāju viedokļi un priekšlikumi regulāri apkopoti ikdienas komunikācijā klātienē, telefoniski un elektroniskajā saziņā, analizējot biežāk uzdotos jautājumus un sniegtos komentārus.

Būtiskākie jautājumi saistīti ar iestādes darba laiku, biļešu cenām, ekspozīciju izvietojumu un orientēšanos teritorijā, atlaižu un pasākumu piedāvājumu, kā arī ar papildu pakalpojumiem: ekskursijām, fotosesijām, stādu iegādi un speciālistu konsultācijām.

Apmeklētāju viedokļu uzklauššana ikdienas darbā un publisko pasākumu laikā ļāva identificēt informācijas pieejamības jautājumus. Iegūtā informācija izmantota apmeklētāju apkalpošanas procesa pilnveidei, informatīvo materiālu precizēšanā un LNBD komunikācijas kanālu satura uzlabošanā.

4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Pārskata periodā LNBD turpināja attīstīt sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām: Bioloģijas skolotāju asociāciju, Latvijas Dabas fondu, Latvijas Ornitoloģijas biedrību, Latvijas Mikologu biedrību, Latvijas Dendrologu biedrību, Latvijas Botāniķu biedrību, liliju audzētāju biedrību "Lilium Balticum", Attīstības un inovāciju mācību centra biedrību.

Sadarbībā ar nevalstisko sektoru īstenotas dažādas dabas izglītības un kultūras norises, kā arī izstrādāti informatīvi un izglītojoši materiāli. Šī sadarbība veicināja LNBD izglītības piedāvājuma daudzveidību, sabiedrības izpratni par dabas daudzveidības jautājumiem un iestādes profesionālās kompetences stiprināšanu.

5. 2026. gadā plānotie pasākumi

- ✿ Nākamajā pārskata gadā LNBD jau kā DAP struktūrvienība plāno turpināt nodrošināt savas pamatfunkcijas bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas, vides izglītības un zinātniskās darbības jomā, vienlaikus pielāgojot darbību institucionālajām izmaiņām un pieejamajiem finanšu resursiem.
- ✿ Plānots turpināt dzīvo un fiksēto augu kolekciju uzturēšanu un attīstīšanu, nodrošinot *ex situ* saglabāto taksonu un genofonda vienību dokumentēšanu, selektīvu papildināšanu un kolekciju ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Īpaša uzmanība tiks pievērsta reto un aizsargājamo augu sugu saglabāšanai, kā arī kolekciju zinātniskajai izvērtēšanai.
- ✿ 2026. gadā plānots turpināt un pilnveidot vides izglītības un sabiedrības informēšanas pasākumus. Tostarp paredzēts attīstīt vides izglītības centra "Botania" darbību, rīkot izglītojošus pasākumus dažādām mērķauditorijām un uzturēt digitālos izziņas rīkus. Plānots saglabāt plašu izglītojošo pasākumu piedāvājumu skolēniem, ģimenēm un citiem apmeklētājiem.
- ✿ Plānots svinēt LNBD 70 gadu jubileju, organizējot dažādus informatīvus un izglītojošus pasākumus.
- ✿ 2026. gadā plānots turpināt pētījumus botānikā, augu fizioloģijā un citās saistītajās nozarēs, zinātniskajā darbībā aktīvi izmantojot LNBD kolekcijas. Pētniecība tiks īstenota sadarbībā ar Latvijas un ārvalstu zinātniskajām institūcijām, kā arī piedaloties starptautiskos sadarbības tīklos un sēklapmaiņas sistēmās.
- ✿ Institucionālo pārmaiņu kontekstā paredzēts turpināt iekšējo procesu sakārtošanu un darbības integrāciju DAP struktūrā, lai nodrošinātu efektīvu pārvaldi, resursu izmantošanu un LNBD funkciju nepārtrauktu izpildi.
- ✿ Sadarbībā ar Salaspils domi plānots izbūvēt stāvlaukumu pie iebrauktuves no Rīgas ielas. Projekts saskaņots būvvaldē, 2026. gadā tiks izsludināts būvniecības iepirkums.

